

ІНФОРМАЦІЯ
про роботу Комітету Верховної Ради України
з питань фінансової політики і банківської діяльності
за 9 сесію VIII скликання
(вересень 2018 - січень 2019 року)

За період роботи 9 сесії Верховної Ради України восьмого скликання Комітетом з питань фінансової політики і банківської діяльності було проведено **5** засідань Комітету, на яких було розглянуто **17** питань порядку денного, внесено на розгляд Верховної Ради України **6** законопроектів з попереднім висновком головного Комітету в першому та другому читаннях, **очікують розгляду 40 законопроектів**, які підготовлені Комітетом до розгляду Верховною Радою України. На виїзному засіданні Комітету до Національного банку України були розглянуті питання по контролю за виконанням законів і постанов, а саме щодо актуального стану валютного ринку та стан підготовки Національним банком України нормативно-правових актів на виконання Законів України «Про валюту і валютні операції» № 2473-VIII від 21.06.2018 та «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій» №2418-VIII від 15.05.2018 (зокрема в частині рахунків нерезидентів);

Нажаль, протягом роботи 9 сесії Верховної Ради України, підготовлені Комітетом важливі законопроекти фінансово-банківського сектору або не розглядалися або не набрали достатньої кількості голосів при розгляді на пленарних засіданнях ВРУ.

До секретаріату Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності за період восьмої сесії надійшло на опрацювання **1005** документів, розглянуто **78** звернень громадян.

Особливої уваги заслуговують проведення тих засідань Комітету, на яких слухали:

- **7 листопада 2018 року** – інформацію першого заступника Голови НБУ Рожкової К.В. про основні напрями роботи Національного банку України та стан банківської системи, в т.ч.:

- Результати стрес-тестування банків за 2018 рік;
- Бачення та перспективи роботи Комітету з врегулювання проблемної кредитної заборгованості у державних банках, утвореного рішенням Ради з фінансової стабільності;

- **20 листопада 2018 року** – в рамках контрольних функцій за виконанням законів і постанов, про план заходів на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування фінансового сектору в Україні» № 2491-VIII від 5 липня 2018 року щодо призначення:

- представника Комітету у конкурсній комісії для визначення претендентів на посади незалежних членів наглядової ради державного банку;
- членів наглядових рад державних банків (Ощадбанк, Укресімбанк, Приватбанк) від Комітету;

- **16 січня 2019 року** – доповідь Голови Національного банку України Смолія Я.В «Про діяльність Національного банку України за 2018 рік».

Проведені робочі групи, зустрічі, наради та круглі столи:

- **4 вересня 2018 року** – робоча зустріч Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з Головою Правління «Ощадбанк» Андрієм Пишним, присвячена обговоренню актуальних проблем у банківській сфері, особливо в її державному сегменті;

- **5 вересня 2018 року** – зустріч Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. в рамках спільної ініціативи проекту USAID та НКЦПФР з експертами щодо сек'ютеризації доходів по обслуговуванню комунальних підприємств, рекомендацій та кроків щодо впровадження сек'ютеризації;

- **7 вересня 2018 року** – участь заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. у круглому столі «Захист споживачів фінансових послуг: як покращити становище українців» у м. Вінниця;

- **12-15 вересня 2018 року** – на XVIII Міжнародному фінансовому форумі у м. Одеса від Комітету виступив заступник Голови Комітету Демчак Р.Є.;

- **17 вересня 2018 року** – зустріч членів Комітету із НКЦПФР та Делегацією Єврокомісії в Україні щодо нового проекту «Створення організованої торгівлі сучасними фінансовими і сировинними товарами в Україні». Тема зустрічі: обговорення існуючої законодавчої бази щодо спотової та ф'ючерсної торгівлі газом і електроенергією та очікуваних результатів і відповідного плану дій;

- **17 вересня 2018 року** - спільна зустріч народних депутатів з представниками Секретаріату Енергетичного співтовариства (Відень) пана Дж. Копача та ЄБРР зустріч щодо розвитку ринку торгівлі газом в Україні в межах започаткованого проекту розвитку товарних ринків;

- **19 вересня 2018 року** у Комітеті з питань фінансової і банківської діяльності відбулася організована за сприяння НКЦПФР та USAID зустріч із Членом Комісії з торгівлі товарними ф'ючерсами (CFTC, США) паном Ростіном Бехнемом та його колегами Кевіном Піколі, заступником директора управління з міжнародних справ та Джорджем Пуленом, старшим економістом департаменту нагляду за ринком, за участі керівника проекту USAID FST Роберта Бонда та його колег.

З боку України у зустрічі прийняли участь народні депутати-члени Комітету Михайло Довбенко, Руслан Демчак, Павло Різаненко, представники інших народних депутатів, Голова НКЦПФР Тимур Хромаєв та співробітники секретаріату.

Оскільки Комісія з торгівлі товарними ф'ючерсами займається регулюванням товарних деривативів, законопроект з започаткуванням яких наразі займається Комітет, Ростін Бехнем поділився своїм досвідом у питаннях регулювання товарних бірж та товарних ф'ючерсів в США, які спочатку виникли з аграрного ринку, а також основними напрямками реформи, яка була проведена американською владою після світової кризи, у 2010 році.

Українські парламентарі в свою чергу мали змогу задати усі хвилюючі їх питання, в першу чергу щодо торгівлі фінансовими та товарними деривативами, регулювання ринку деривативів, розробки політик, пов'язаних із новими підходами в цифровій економіці.

Також, представники Комітету поінформували американських гостей про актуальні для розвитку ринку законопроекти №9035 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» та 6303-д «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу» і звернулись із проханням щодо їх підтримки з боку міжнародних експертів;

- 26 вересня 2018 року - круглий стіл «ФІНАНСОВИЙ РИНОК НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ: РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ» за участі Об'єднання учасників фінансового ринку до складу якого входить 16 Асоціацій та об'єднань відбулося з метою консолідації своїх зусиль заради активної участі в реформуванні фінансового ринку та розбудови стабільного і ліквідного фінансового ринку України. Основні питання, які винесені для обговорення це нові шляхи розвитку фінансового ринку та реальні механізми захисту прав споживачів. У заході взяли участь представники Комітету з питань з питань фінансової політики і банківської діяльності, НБУ, Нацкомфінпослуг, а також представники міжнародних проектів, експерти фінансового ринку та засоби масової інформації;

- 26 вересня 2018 року - Перший заступник Голови Комітету Михайло Довбенко прийняв участь у Першому українському валютному форумі.

Відкриваючи дискусійну панель у першій сесії, у своєму виступі Михайло Довбенко зазначив, що прийнятий Закон «Про валюту і валютні операції» є продуктом компромісу, і незважаючи на наявні зауваження є великим кроком вперед. Він дозволяє зламати бар'єри, встановлені пост-радянським Декретом про валютне регулювання та забезпечує вільне здійснення валютних операцій, запровадивши принцип «все, що не заборонено - дозволено».

Крім того він підкреслив, що під час опрацювання проекту у Комітеті, зокрема в межах другого читання, було забезпечено максимальну прозорість процесу для всіх зацікавлених сторін. Результат цієї спільної роботи став якісний документ, де були враховані побажання та потреби різних учасників валютних відносин.

Відтак народний депутат зауважив, що парламент, прийнявши Закон, тепер передав м'яч на поле Національного банку України, якому делеговані дуже широкі повноваження в напрямі валютної лібералізації. І тепер реальні поступки і відкриття валютних кордонів залежать не від довготривалої і складної зміни закону, а виключно від політики регулятора. Тому Національний банк має заздалегідь оприлюднити проекти своїх регуляторних актів і провести їх детальне обговорення як з фінансовою спільнотою так і з клієнтами банків, залучивши для комплексного вирішення проблемних питань також інші задіяні державні органи.

Наостанок свого виступу М.Довбенко зауважив, що пріоритетним спільним завданням є перш за все створення вільного та конкурентного валютного ринку, відкритого для світових трендів, для чого НБУ має створити сприятливі регуляторні умови, не зловживаючи наданими повноваженнями щодо обмежень.

- 27 вересня 2018 року – участь Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. у круглому столі «Фінансовий лізинг в Україні: поточний стан та

перспективи розвитку», організованому за підтримки Асоціації українських лізингодавців та USAID;

- **27 вересня 2018 року** засідання Клубу банкірів на тему: «Облікова ставка НБУ: роль і практичне значення» за участі Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

- **4 жовтня 2018 року** - засідання Клубу банкірів на тему : «Розвиток торгівлі між Румунією і Україною. Роль ЕксімБанку в підтримці експорту» за участі Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

- **5 жовтня 2018 року** – робоча зустріч керівництва Комітету та Голови НБУ Якова Смолія на тему обговорення пріоритетних законодавчих ініціатив в фінансовому секторі;

- **9 жовтня 2018 року** – зустріч з місією МВФ в Україні щодо реалізації зобов'язань України в межах підписаного меморандуму про співробітництво;

- **10 жовтня 2018 року** – участь і виступ Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. у організованій ФГВФО міжнародній конференції на тему «Фінансова стабільність та система страхування вкладів:ключові питання»;

- **10 жовтня 2018 року** відбулася конференція Фонду гарантування вкладів фізичних осіб «Фінансова стабільність та система страхування вкладів: ключові питання» за головуванням заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.;

- **17 жовтня 2018 року** в Національному Депозитарії України пройшла виїзна робоча зустріч Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності з представниками Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в стінах Національного депозитарію України. НДУ виступив, як майданчик для обговорення важливих змін у інфраструктурі фондового ринку. Відбулася екскурсія по офісу НДУ: фронт-офіс, бек-офіс, операційний відділ, архів.

НДУ презентував діяльність Центрального депозитарію, також було обговорено його основні функції, проект щодо впровадження нового програмного забезпечення. Було розглянуто, як зміниться порядок взаємодії між Центральним депозитарієм та депозитарними установами, представлене бачення стратегії розвитку депозитарію.

НБУ та НКЦПФР піднімали питання важливості створення єдиного депозитарію цінних паперів в Україні. Було відмічено, що для цього потрібно привести всі процеси роботи НДУ до міжнародної практики. Перший крок - це впровадження нового ПЗ. Також обговорювали питання статусу ПАТ «Розрахунковий центр» як банківської установи та його монопольного становища як єдиного клірингового центру.

- **19 жовтня 2018 року** – участь Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.у Київському Міжнародному Економічному Форумі 2018 за участі Прем'єр-міністра України та інших представників влади, а також міжнародних експертів та бізнесменів;

- **21 по 24 жовтня 2018 року** заступник Голови Комітету Руслан Демчак перебував у складі української делегації у Брюсселі, де зустрівся із представниками Європарламенту, Єврокомісії та Місією України в ЄС. Делегація у складі Голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг Ігоря Пашко, представників Верховної Ради України, Урядового офісу Секретаріату Кабінету Міністрів

України, керівника проекту USAID КЕП Еви Сержинської та спеціаліста з регуляторних питань проекту USAID КЕП Олени Федькович провела ряд зустрічей з метою виключення із Директиви 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 р. (далі - CRD IV) вимоги стосовно статутного капіталу 5 млн євро для кредитних спілок України.

Представники української сторони у ході візиту зустрілись із головою відділу Генерального директорату з питань фінансової стабільності, фінансових послуг та союзу ринків капіталу Marie Donnaу, представником України в ЄС та за сумісництвом Надзвичайним і Повноважним Послом України у Великому Герцогстві Люксембург та Королівстві Бельгії Миколою Точицьким, представниками Місії України в ЄС Романом Андаруком, Наталією Сафоновною та Назаром Бобицьким. Перебуваючи у Брюсселі українська делегація також провела зустрічі із Оленою Лобойко, координатором політики Генерального директорату з питань фінансової стабільності, фінансових послуг та Союзу ринків капіталу Європейської комісії та Філіпом Пеле, представником Генерального директорату з питань фінансової стабільності, фінансових послуг та союзу ринків капіталу.

Крім того, на зустрічах обговорювалось питання імплементації Україною Директив ЄС 2014/59/ЄС та 2014/49/ЄС Європейського Парламенту з метою запровадження системи гарантування вкладів депозитів для членів кредитних спілок. Ще одним із ключових питань було звернення до європейських колег з проханням надіслати оновлений перелік актів законодавства ЄС у сфері фінансових послуг до Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі-Угода). В свою чергу, результатом візиту також стала обіцянка представників європейської сторони до кінця року надіслати Україні оновлений перелік актів законодавства ЄС у сфері фінансових послуг до Угоди та додатково обговорити питання щодо незастосування вимог Директиви ЄС 2013/36/ЄС (CRD IV) до кредитних спілок у ході Комітету Асоціації у торговельній конфігурації та зафіксувати досягнені домовленості в операційних висновках Комітету;

- **29 жовтня 2018 року** – у прес-центрі Інформаційної агенції Лігабізнесінформ відбувся круглий стіл «Як вберегти Україну від чергової кризи зразка 2008 року?», присвячений основним положенням законопроекту «Про ринки капіталу» № 9035, на якому виступив заступник Голови Комітету Демчак Р.Є.;

- **31 жовтня 2018 року** члени Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Руслан Демчак та Павло Різаненко прийняли участь у презентації Національним банком України Білої книги «Майбутнє у регулюванні небанківського фінансового сектору»;

- **1 листопада 2018 року** відбувся міжнародний Форум BEPS.in.UA: Форум із міжнародного податкового співробітництва за участі Міністерства фінансів України, Національного банку України та народних депутатів України. Цей перший комплексний захід високого рівня присвячений винятково впровадженню проекту BEPS в Україні. Ініціативи Організації економічного співробітництва та розвитку та країн G20, які втілені у 15 кроках Плану дій BEPS, набули широкого розвитку як у розвинутих країнах, так і в країнах, що

розвиваються, забезпечуючи країни необхідним правовим, адміністративним та інформаційно-технологічним інструментарієм з протидії ухиленню від податків та виведенню прибутків за кордон;

- **5 листопада 2018 року** – участь Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. у щорічній конференції «Стратегічний розвиток та інвестиції»;

- **8 листопада 2018 року** - засідання Клубу банкірів на тему : «Закон України «Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків» значення та практичне застосування за участі Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

- **19 листопада 2018 року** - зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з представниками Світового банку та МВФ присвячена обговоренню програми реалізації законодавчих реформ у фінансовому секторі;

- **19 листопада 2018 року** – засідання робочої групи щодо питань впровадження Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування фінансового сектору в Україні» № 2491-VIII від 5.07.2018, за участі представників Міністерства фінансів України, Комітету, Світового банку, Міжнародного валютного фонду та Європейського банку реконструкції та розвитку;

- **20 листопада 2018 року** в межах інформаційного партнерства Реанімаційного Пакету Реформ за підтримки сайту LB.ua заступник Голови Комітету Демчак Р.Є. прийняв участь у круглому столі: “Реструктуризація нагляду на фінансовому ринку України. Відтермінування неможливе” щодо законопроекту №2413а “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг” (СПЛІТ);

- **21 листопада 2018 року** – заступник Голови Комітету Демчак Р.Є. прийняв участь у дискусії «Регулювання небанківських фінансових ринків: міжнародний досвід», організованої Незалежною асоціацією банків України та Українською федерацією убезпечення;

- **21 листопада 2018 року** – круглий стіл «Фінансового клубу» присвячений обговоренню шляхів зменшення проблеми заборгованості банків за участі першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В., представників банківської спільноти та профільних державних органів;

- **27 листопада 2018 року** - засідання Клубу банкірів на тему тема: «Про новий характер інституційних реформ в перехідній економіці» за участі першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

- **28 листопада 2018 року** відбувся круглий стіл з обговорення можливостей використання та особливостей банківських сертифікатів, запровадження яких передбачене проектом Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансових інструментів банків" (реєстр. №9034 від 03.09.2018), в якому брали участь посадові особи Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного депозитарію України, а також представники багатьох банків, зацікавлених у даній тематиці. Були обговорені: мета запровадження нового виду цінних паперів – банківського сертифікату; види банківських сертифікатів та їх характеристика; відмінності між банківським сертифікатом та ощадним

(депозитним) сертифікатом; особливості реєстрації випуску та обліку банківських сертифікатів тощо;

- **30 листопада 2018 року** – відбулося засідання Форуму Безпеки Розрахунків та Кредитів (Асоціація ЄМА). В засіданні взяли участь експерти з безпеки та моніторингу із 27 банківських та платіжних установ – членів ЄМА, Національного банку України та Департаменту Кіберполіції та народних депутатів України-членів Комітету;

- **30 листопада 2018 року** - зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з представниками Світового банку та МВФ присвячена обговоренню програми реалізації законодавчих реформ у фінансовому секторі;

- **5-8 грудня 2018 року** – Міжпарламентська конференція з питань Світової організації торгівлі (СОТ) організована спільно Міжпарламентським Союзом та Європейським Парламентом у м. Женеві за участі першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

- **10 грудня 2018 року** – зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з представниками профільних організацій ринку кредитних спілок, щодо поточного стану законодавства у цій сфері;

- **11 грудня 2018 року** – зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. в резиденції Посла США з нагоди призначення нового старшого радника Посольства, який відповідатиме за координацію міжурядових програм допомоги Україні, в тому числі у фінансовому секторі;

- **13-17 грудня 2018 року** - участь першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. від України у Тбіліському форумі з питань міжнародної солідарності та інноваційного фінансування, організованому парламентом Грузії у партнерстві з урядом Грузії та Глобальним секретаріатом Провідної групи з питань інноваційного фінансування розвитку;

- **21 грудня 2018 року** - засідання Клубу банкірів на тему : «Підсумки 2018 фінансового року і плани банківської системи на 2019 рік» за участі першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

- **28 грудня 2018 року** - зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з представниками профільних організацій банківських асоціацій, щодо поточного стану законодавства у цій сфері;

- **10 січня 2019 року** – робоча зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з представниками ринку щодо обговорення перспектив впровадження накопичувальної пенсійної системи;

- **14 січня 2019 року** - робоча зустріч першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. з представниками ФГВФО, обговорення поточної ситуації та законодавчих ініціатив;

- **16 січня 2019 року** – перший заступник Голови Комітету Довбенко М.В. приймав участь та виступав на зустрічі НБУ з клієнтами та партнерами щодо підведення підсумків 2018 року та ключових пріоритетів на 2019 рік, включаючи презентацію Стратегії НБУ на 2019 рік;

- **16 січня 2019 року** – відбувся круглий стіл «Регулювання ринкової поведінки та захист прав споживачів – нові тренди на ринку фінансових послуг у 2019 році» за участі членів Комітету;

- **18 січня 2019 року** - засідання Клубу банкірів на тему : «Відповідність мети функціонування НБУ сучасним викликам та законодавчі ініціативи» за участі першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.

Протягом всього періоду:

участь Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. у засіданнях Ради Національного банку України;

робота в складі цільової команди реформи фінансового сектору (реалізація Комплексної Програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року) щодо статусу реалізації проектів з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020;

робота у складі Робочої групи щодо проблемних питань на ринку страхування життя, створена у Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;

Станом на 23 січня 2019 року на розгляді у Комітеті знаходиться **158** законопроектів та проектів постанов, з опрацювання яких, Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності визначено головним.